

Nr 335.

Av herrar **Wallén** och **Nyblom**, *angående revision av lagen om gård-farihandel.*

Kringföringshandel, i främsta rummet med livsmedel, har under senare tiden tagit en sådan omfattning, att densamma, därest den icke genom lagstiftningsåtgärder regleras, hotar att inom kort tid undergräva den fasta handelskårens existens och därigenom ställa utan levebröd många vilka hittills kunnat försörja sig i detaljhandeln med livsmedel och som nu genom flera samverkande orsaker hotas av proletarisering och undergång.

I Stockholm och övriga städer och stadsliknande samhällen med sitt stora överflöd på butikshandel, i synnerhet inom livsmedelsbranschen, förefinnes ju icke något som helst behov av denna dörrknackarhandel, som nu blivit en veritabel plåga även för allmänheten, därigenom att under hela den tid av dygnet, som bostadshusens portar äro olåsta, en oavlätlig ström av dylika försäljare attackerar hyresgästerna med utbud av allehanda livsmedel och övriga varor såsom korv, potatis, bröd, konserver, kaffe, frukt, fisk och blommor m. m. Det är ingen ovanlighet t. ex. i Stockholm med 5—10 sådana besök per dag.

I den mån butikshandeln dels genom ovanberörda och dels genom företag av Epatyp undergräves och butiksinnehavarna nödgas upphöra, minskas ju det allmännas skatteintäkter genom reducerat antal skattebetalare och genom försämrade inkomster för fastighetsägarna. Av den nytillkomna gårdfarihandlarekåren torde det väl icke vara många, som erlägga någon skatt, då de i mycket stor utsträckning torde vara att hänföra till s. k. "löst" folk och helt visst i många fall uppbära understöd av det allmänna.

Ekonomiskt är detaljhandeln med livsmedel, kringföringshandeln förutan, utsett för så stora påfrestningar att dess utöware till sist bringats till att göra framställning om lagstiftningsåtgärder mot den för sunt näringsliv enbart skadeverkande kringföringshandeln.

Utövandet av detaljhandel med livsmedel i butiklokal är ju förenat med en hel del skyldigheter och bestämmelser såsom firmareregistrering, tillståndsbevis från hälsovårdsmyndighet, bokföringsskyldighet, läkareintyg över att vederbörande affärsinnehavare och biträden icke lida av smittosamma sjukdomar m. m.

Kringföringshandelns utöware undandraga sig säkerligen så gott som helt alla dessa för de bofasta köpmännen gällande bestämmelserna. Ur skattesynpunkt är deras verksamhet fullkomligt okontrollerbar, och om i något enstaka fall en av dessa ambulerande köpmän skulle deklarerera för inkomst av sin verksamhet, ligger det ju helt i hans eget avgörande i vilken mån verklig och deklarerad inkomst överensstämmer. Förhållandena på handelns och varudistributionens område äro nu så helt annorlunda än vid den tidpunkt då gällande lag

om gårdfarihandel tillkom, att en sådan revidering av densamma, som svarar mot tidsförhållandena, är väl motiverad.

Den omständigheten att ett antal behövande personer genom kringföringshandeln erhålla ett mer eller mindre regelbundet levebröd och i annat fall möjligen skulle falla det allmänna till last elimineras genom motsvarande arbetslöshet i de reguljära affärerna och bör heller icke inverka på frågans bedömande, då det är samhällets plikt såväl att skydda den lojala handelskårens berättigade intressen som ock att tillse att de medborgare, vilka icke kunna få arbete ehuru de önska sådant, erhålla nödig utkomst.

Det har säkerligen aldrig varit lagstiftarnas mening att lagen om gårdfarihandel skulle kunna medgiva en så omfattande kringförings- och dörrknackarhandel som den nuvarande, vilken t. o. m. hotar att sätta ur spelet de lokala hälsovårdsmyndigheterna. Det torde vara nödvändigt att införa en ändrad lagstiftning, som medför att utövarna av kringföringshandel med varor ur ekonomisk och hygienisk synpunkt åläggas lika betryggande skyldigheter, som gälla dem, vilka idka handel i butikslokaler, att tillstånd till kringföringshandel av de lokala myndigheter, som skola utfärda sådana tillstånd, medgivas endast i sådana fall, där den begärda rätten att få utöva densamma ur konsumentsynpunkt har ett verkligt behov att fylla.

Med stöd av vad som sålunda anförts hemställes,

att riksdagen hos Kungl. Maj:t begär skyndsamt uppgjort förslag under beaktande av de synpunkter, som anförts, till ändrade bestämmelser i lagen om gårdfarihandel av år 1864.

Stockholm den 23 januari 1934.

Otto Wallén.

Georg Nyblom.
